

hbo-bachelor Fysiotherapeut Pro Education

Adviesrapport beoordeling voorwaarden
NVAO

8 juni 2015

Inhoud

1	Samenvattend advies	3
2	Inleiding en verantwoording	6
	2.1 Voorgeschiedenis	6
	2.2 Besluit NVAO	7
	2.3 Werkwijze panel	7
	2.4 Opbouw van het adviesrapport	8
3	Beschrijving van de opleiding	9
	3.1 Algemeen	9
	3.2 Profiel instelling	9
	3.3 Profiel opleiding	9
4	Beoordeling van de voorwaarden	10
	4.1 Voorwaarde 1: Diagnostische en behandelvaardigheden	10
	4.2 Voorwaarde 2: Hoeveelheid binnenschoolse vaardighedeninstructie en gesuperviseerde oefening	11
	4.3 Voorwaarde 3: Aanbod vaardighedenonderwijs in het programma	12
	4.4 Voorwaarde 4: Toetsinstrumenten en procedures	13
	Bijlage 1: Samenstelling van het panel	15
	Bijlage 2: Programma van het locatiebezoek	17
	Bijlage 3: Overzicht van de bestudeerde documenten	19

1 Samenvattend advies

Pro Education heeft in 2013 bij de NVAO een aanvraag Toets Nieuwe Opleiding ingediend voor de hbo-bacheloropleiding tot Fysiotherapeut. Pro Education, onderdeel van de NCOI Opleidingsgroep, wil met de onbekostigde hbo-bacheloropleiding tot Fysiotherapeut, aangeboden in een duale en een deeltijdse variant, een fysiotherapie opleiding aanbieden voor werkenden, een doelgroep die zich met het bestaande opleidingsaanbod lastiger kan kwalificeren als fysiotherapeut.

De NVAO heeft een panel samengesteld dat op 3 december 2013 een locatiebezoek aan Pro Education heeft afgelegd. Op basis van verstrekte documentatie en dit locatiebezoek heeft dit panel een paneladvies aan de NVAO opgesteld. Het panel ondersteunde het initiatief van Pro Education en was van mening dat de opleiding, mits goed vormgegeven, een nieuwe doelgroep kan opleiden tot paramedicus. Het panel kon echter niet het vertrouwen uitspreken dat Pro Education fysiotherapeuten opleidt die beschikken over de noodzakelijke diagnostische- en behandelvaardigheden om als fysiotherapeut kwalitatief hoogstaande en veilige zorg te bieden. Accreditatie voor de duur van zes jaren was niet opportuun, zo was de overtuiging van het panel, omdat op dat moment nog het risico bestond dat kwaliteit en veiligheid van de zorg in het geding waren. Het panel adviseerde de NVAO vier voorwaarden aan accreditatie te stellen. Op grond van het advies besloot de NVAO de aanvraag Toets nieuwe opleiding hbo-bacheloropleiding tot Fysiotherapeut van Pro Education positief onder voorwaarden te beoordelen.

Om na te gaan of de opleiding Fysiotherapie van Pro Education nu aan de gestelde voorwaarden voldoet, heeft een nieuw panel in mei 2015 een bezoek aan de instelling gebracht. De bevindingen en oordelen van dit panel worden hieronder voor ieder van de vier gestelde voorwaarden beschreven.

1. *Pro Education moet inzichtelijk maken over welke diagnostische en behandelvaardigheden de afgestudeerde dient te beschikken. Deze lijst van vaardigheden moet specifiek (voldoende gedetailleerd) en volledig zijn (dus niet alleen de in het eerste jaar aan te leren vaardigheden bevatten).*

Om inzichtelijk te maken over welke diagnostische en behandelvaardigheden de afgestudeerde dient te beschikken, legt Pro Education in een tabel de relatie tussen de processen van het fysiotherapeutisch handelen en acht processtappen uit de praktijkrichtlijn voor fysiotherapeutische verslaglegging (2011). Per processtap licht Pro Education de bijbehorende diagnostische en behandelvaardigheden toe. Pro Education heeft de vaardigheden overgenomen uit het beroepscompetentieprofiel van het Koninklijk Nederlands Genootschap Fysiotherapie (KNGF).

Pro Education is gaan werken met een regio-indeling waarbij als uitgangspunt is genomen dat de benoemde regio's (knie, pols/hand, schouder, enzovoort) de belangrijkste regio's zijn waar een algemeen fysiotherapeut mee te maken krijgt. Ook de behandelvaardigheden passend bij de specifieke doelgroepen (zoals kinderen, cliënten met hart- en vaatziekten en

Parkinson patiënten) krijgen voldoende aandacht, stelt het panel vast. Concluderend stelt het panel dat Pro Education een volledig en voldoende gedetailleerd overzicht heeft gegeven van de diagnostische en behandelvaardigheden waarover de afgestudeerde dient te beschikken.

Aangezien uit de schriftelijke documentatie op voorhand de brede focus van de opleiding ten aanzien van het vaardighedenonderwijs niet was gebleken, raadt het panel Pro Education aan om op het terrein van diagnostische en behandelvaardigheden een overzicht met focuspunten van de opleiding te formuleren. Zowel de regio's als de doelgroepen verdienen een plek in dit overzicht.

Het panel beoordeelt de voorwaarde met betrekking tot het overzicht van de diagnostische en behandelvaardigheden als voldaan.

2. *Pro Education moet analyseren hoeveel en wat voor binnenschoolse vaardighedeninstructie en gesuperviseerde oefening hiervoor noodzakelijk zijn. Vervolgens dient Pro Education voornemens tot implementatie te formuleren. De verwachting is dat de uitkomst van deze analyse en het daaruit voortkomende implementatieplan een uitbreiding van het contactonderwijs noodzakelijk maken.*

Pro Education heeft in de documentatie uitgewerkt hoeveel uur gesuperviseerde oefening de student per regio in de opleiding in totaal dient te krijgen. Dit varieert tussen 18 en 24 uur per regio. De opleiding heeft daarnaast geïnventariseerd hoeveel tijd daadwerkelijk werd besteed aan gesuperviseerde oefening. Op basis van het verschil heeft Pro Education het vaardighedenonderwijs herzien. Het panel constateert dat Pro Education in overleg met studenten en werkveld zorgvuldig in kaart heeft gebracht hoeveel instructie en oefening noodzakelijk is voor het aanleren van de diagnostische en behandelvaardigheden. De uitwerking van het aantal uur gesuperviseerde oefening per regio biedt een duidelijk overzicht. Het panel vindt het geplande aantal uur gesuperviseerde oefening toereikend. Het panel stelt vast dat Pro Education de voornemens tot implementatie al in het huidige studiejaar voor de nieuwe lichter studenten heeft doorgevoerd.

Het panel beoordeelt de voorwaarde met betrekking tot de hoeveelheid binnenschoolse vaardighedeninstructie en gesuperviseerde oefening als voldaan.

3. *Pro Education moet inzichtelijk maken waar in het programma, welke hoeveelheid vaardighedenonderwijs wordt aangeboden en hoe instructie en supervisie zijn georganiseerd.*

Het panel stelt vast dat Pro Education in de nieuwe situatie voldoende vaardighedenonderwijs aanbiedt, dat op een logische wijze is geprogrammeerd. Het panel is positief over de vaardigheden die minimaal aan bod komen. Het vaardighedenonderwijs in de opleiding kent nu een duidelijke opbouw, waardoor studenten goed toewerken naar het behalen van de leerdoelen en goed worden voorbereid op de toetsing. De opleiding maakt daarbij volgens het panel passende keuzes ten aanzien van bijvoorbeeld de pathologie en de te hanteren testen bij de inrichting van het vaardighedenonderwijs. Deze keuzes worden duidelijk met de verschillende docenten gecommuniceerd, zodat zij op een

eenduidige wijze werken. De instructies voor docenten sluiten goed aan op de informatie voor studenten.

Een deel van het vaardighedenonderwijs werd in de oude situatie op vrijblijvende oefenavonden aangeboden. Dit onderwijs van de module Fysiotherapie is nu opgenomen in het contactonderwijs en is regiospecifiek ingericht. Hierdoor hebben docenten en studenten een duidelijke focus, stelt het panel vast.

Het panel beoordeelt de voorwaarde met betrekking tot het aanbod van vaardighedenonderwijs in het programma als voldaan.

4. *Pro Education moet toetsinstrumenten en procedures ontwikkelen om te borgen dat elke afgestudeerde over de gewenste vaardigheden beschikt.*

Het panel constateert dat Pro Education de toetsinstrumenten en procedures zorgvuldig heeft aangepast. Gedurende de opleiding wordt de student, naast toetsing op kennis en inzicht, meermalen getoetst op vaardigheden.

Ten opzichte van het vorige curriculum zijn twee vaardigheidstoetsen (praktijkexamens) toegevoegd aan het programma. Tijdens deze praktijkexamens toont de student op een proefpersoon dat hij functieonderzoeken in de benoemde regio's kan uitvoeren en moet hij zijn handelen verantwoorden. De opleiding heeft de twee praktijkexamens geprogrammeerd voorafgaand aan de stage, zodat geborgd is dat de student vaardig begint aan zijn stages. Samen met het aanscherpen van overige toetsing stelt het panel vast dat Pro Education borgt dat de afgestudeerde over de gewenste vaardigheden beschikt. Daarbij vindt het panel het een goede toevoeging dat het aantal uren afgetekend moet worden dat een student in de stage werkt aan de regio's.

Het panel beoordeelt de voorwaarde met betrekking tot toetsinstrumenten en procedures als voldaan.

Op grond van bovenstaande overwegingen en motiveringen adviseert het panel de NVAO de aanvraag voor de Toets Nieuwe Opleiding van de hbo-bacheloropleiding Fysiotherapeut van Pro Education positief te beoordelen.

Den Haag, 8 juni 2015,

Namens het panel ter beoordeling van de hbo-bacheloropleiding Fysiotherapeut,

prof. dr. L. Danneels
(voorzitter)

drs. L. van der Grijspaarde
(secretaris)

2 Inleiding en verantwoording

2.1 Voorgeschiedenis

Pro Education heeft in 2013 bij de NVAO een aanvraag Toets Nieuwe Opleiding ingediend voor de hbo-bacheloropleiding tot Fysiotherapeut. Pro Education, onderdeel van de NCOI Opleidingsgroep. De NVAO heeft een panel samengesteld dat op 3 december 2013 een locatiebezoek aan Pro Education heeft afgelegd. Op basis van verstrekte documentatie en dit locatiebezoek heeft het panel een paneladvies aan de NVAO opgesteld. De bevindingen van het panel worden hieronder opgesomd.

Het panel ondersteunde het initiatief van Pro Education en was van mening dat de opleiding, mits goed vormgegeven, een nieuwe doelgroep kan opleiden tot paramedicus. Pro Education had een gedegen analyse gemaakt van de relevante ontwikkelingen en bestaande profielen en had op basis daarvan een goed eigen profiel opgesteld. De beoogde eindkwalificaties zijn dan ook als voldoende beoordeeld.

Hoewel het panel tot een voldoende oordeel is gekomen bij de beoordeling van de standaarden 1 (beoogde eindkwalificaties), 2 (oriëntatie) en 3 (inhoud programma) uitte het panel de zorg dat Pro Education te veel nadruk legde op de cognitieve aspecten van het beroep van fysiotherapeut en de wetenschappelijke vorming en te weinig op de praktische diagnostische en behandelvaardigheden. Ook de toetsing van vaardigheden kende ernstige tekortkomingen. In het oordeel van het panel was toetsing van de voor beroepsuitoefening noodzakelijke vaardigheden nog onvoldoende geborgd. Hoewel het panel tot een voldoende oordeel kwam over standaard 15 (toetsing) op basis van een oordeel over het geheel van de toetsingssystematiek en de voldoende robuustheid van de procedures, had het panel ernstige zorgen over het onderdeel toetsing van diagnostische en behandelvaardigheden. De inrichting van de vaardighedentoetsing en de beschikbare toetsinstrumenten waren onvoldoende.

Op basis van de zorgen bij standaarden 1,2 en 3, het onvoldoende oordeel bij standaard 4 en het onvoldoende oordeel over een deel van de toetsing durfde het panel niet het vertrouwen uit te spreken dat Pro Education fysiotherapeuten opleidt die beschikken over de noodzakelijke vaardigheden om als fysiotherapeut kwalitatief hoogstaande en veilige zorg te bieden. Accreditatie voor de duur van zes jaren was niet opportuun, zo was de overtuiging van het panel, omdat op dat moment nog het risico bestond dat kwaliteit en veiligheid van de zorg in het geding waren. Het panel was overigens wel van mening dat Pro Education de expertise in huis had en de bereidheid had om de noodzakelijke verbeteringen door te voeren. Het panel achtte een tijdelijke en voorwaardelijke accreditatie dan ook op zijn plaats. Aangezien het panel het van groot belang achtte dat de noodzakelijk verbeteringen vlot worden geïmplementeerd, adviseerde het panel een accreditatie onder voorwaarden voor de duur van één jaar.

Het panel adviseerde de NVAO de volgende voorwaarden aan accreditatie te stellen:

1. Pro Education moet inzichtelijk maken over welke diagnostische en behandelvaardigheden de afgestudeerde dient te beschikken. Deze lijst van

vaardigheden moet specifiek (voldoende gedetailleerd) en volledig zijn (dus niet alleen de in het eerste jaar aan te leren vaardigheden bevatten).

2. Pro Education moet analyseren hoeveel en wat voor binnenschoolse vaardighedeninstructie en gesuperviseerde oefening hiervoor noodzakelijk zijn. Vervolgens dient Pro Education voornemens tot implementatie te formuleren. De verwachting is dat de uitkomst van deze analyse en het daaruit voortkomende implementatieplan een uitbreiding van het contactonderwijs noodzakelijk maken.
3. Pro Education moet inzichtelijk maken waar in het programma, welke hoeveelheid vaardighedenonderwijs wordt aangeboden en hoe instructie en supervisie zijn georganiseerd.
4. Pro Education moet toetsinstrumenten en procedures ontwikkelen om te borgen dat elke afgestudeerde over de gewenste vaardigheden beschikt.

Het panel sprak de verwachting uit dat Pro Education binnen korte termijn aan bovengenoemde voorwaarden kan voldoen. Samengevat adviseerde het panel de NVAO positief te besluiten over accreditatie, maar de geldigheidsduur hiervan te beperken tot één jaar en hieraan de vier voorwaarden te verbinden.

2.2 Besluit NVAO

Op grond van het voorgaande besloot de NVAO de aanvraag Toets nieuwe opleiding hbo bachelor Opleiding tot Fysiotherapeut van Pro Education positief onder voorwaarden te beoordelen. De termijn waarbinnen aan de gestelde vier voorwaarden moest zijn voldaan, bepaalde de NVAO op 1 jaar.

2.3 Werkwijze panel

Om na te gaan of de opleiding Fysiotherapie van Pro Education nu aan de gestelde voorwaarden voldoet, heeft een nieuw panel in mei 2015 een bezoek aan de instelling gebracht. Het panel is als volgt samengesteld:

- Prof. Lieven Danneels (voorzitter), hoogleraar Faculty of Medicine and Health Sciences dept of Rehabilitation Sciences and Physiotherapy, Ghent University;
- Dr. Robert van Cingel (lid), Lector Musculoskeletale Revalidatie HAN, Directeur Sport Medisch Centrum Papendal;
- Arend Wesdijk (studentlid), deeltijdstudent hbo-bachelor Social Management, Hogeschool Utrecht.

Het panel werd ondersteund door:

- Drs. L. van der Grijspaarde, secretaris
- Drs. I. Franssen, procescoördinator namens de NVAO.

Een CV van de panelleden is opgenomen in bijlage 1.

Panelleden prof. Lieven Danneels en dr. Robert van Cingel hadden ook zitting in de vorige commissie en zorgden voor de continuïteit. De opdracht van het panel beperkte zich tot een onderzoek naar de ontwikkelingen rondom de gestelde vier voorwaarden. Het was nadrukkelijk niet de bedoeling dat het panel de Toets Nieuwe Opleiding nog eens over zou doen.

Voorafgaand aan het locatiebezoek heeft het panel documentatie van Pro Education met betrekking tot de voorwaarden bestudeerd. Op 26 mei 2015 hebben het panel, de secretaris en de procescoördinator de belangrijkste documenten besproken en het programma voorbereid.

Op 27 mei 2015 heeft het panel een bezoek gebracht aan Pro Education. Het panel heeft eerst een gesprek gevoerd met de directie en het management. Vervolgens heeft het panel gesproken met het opleidingsmanagement, docenten en ontwikkelaars, studenten, Examencommissie en toetscommissie en werkveldcommissie en praktijk-/stagebegeleiders.

Het programma en de samenstelling van de groepen gesprekspartners zijn opgenomen in bijlage 2.

Aan het eind van het bezoek heeft het panel een beoordeling per voorwaarde opgesteld. Namens het panel heeft de voorzitter een terugkoppeling gegeven aan het management van Pro Education en overige betrokkenen.

Dit rapport is vastgesteld door het panel op 8 juni 2015.

2.4 Opbouw van het adviesrapport

In hoofdstuk 3 geeft het panel haar antwoord op de vraag of en in hoeverre Pro Education heeft voldaan aan de gestelde vier voorwaarden. Bij elke voorwaarde zijn de bevindingen en overwegingen van het panel gepresenteerd. Aanvullend bevat het rapport bijlagen met informatie over de samenstelling van de auditcommissie, het programma van het locatiebezoek en een overzicht van de bestudeerde documenten.

3 Beschrijving van de opleiding

3.1 Algemeen

Instelling:	Pro Education
Opleiding:	hbo-bachelor Opleiding tot Fysiotherapeut
Variant:	deeltijd, duaal
Locatie:	Almere, Amsterdam, Arnhem, Breda, Den Haag, Eindhoven, Rotterdam, Utrecht, Zwolle
Studieomvang (ECTS):	240 ECTS
Croho onderdeel:	Gezondheidszorg

3.2 Profiel instelling

Pro Education is in 2002 opgericht binnen de Hogeschool van Amsterdam. Twee jaar later is Pro Education verzelfstandigd en in 2012 ondergebracht bij NCOI Opleidingsgroep. Pro Education is een opleider op paramedisch gebied in Nederland. Zij biedt cursussen en opleidingen aan voor fysiotherapeuten, ergotherapeuten, oefentherapeuten, logopedisten en diëtisten.

3.3 Profiel opleiding

Pro Education wil met de onbekostigde hbo-bachelor Opleiding tot Fysiotherapeut, aangeboden in een duale en een deeltijdse variant, een fysiotherapie opleiding aanbieden voor werkenden, een doelgroep die zich met het bestaande opleidingsaanbod lastig kan kwalificeren als fysiotherapeut. Een centrale plaats is in de opleiding weggelegd voor het zogeheten Actief Leer Principe (ALP). Het ALP combineert zelfstudie met een beperkte hoeveelheid contactonderwijs. De daadwerkelijke competentie-ontwikkeling vindt binnen het ALP plaats in het werkplekgebonden leren. Zo beoogt Pro Education een beproefd leerconcept toe te passen bij een nieuw type opleiding, namelijk een opleiding tot paramedicus.

4 Beoordeling van de voorwaarden

In de onderstaande tekst heeft het panel aangegeven in welke mate Pro Education in haar ogen voldoet aan de vier voorwaarden van de NVAO.

4.1 Voorwaarde 1: Diagnostische en behandelvaardigheden

Pro Education moet inzichtelijk maken over welke diagnostische en behandelvaardigheden de afgestudeerde dient te beschikken. Deze lijst van vaardigheden moet specifiek (voldoende gedetailleerd) en volledig zijn (dus niet alleen de in het eerste jaar aan te leren vaardigheden bevatten).

Bevindingen

Pro Education beschrijft in haar documentatie dat zij veel waarde hecht aan het goed uitvoeren van het fysiotherapeutisch proces. De startbekwame fysiotherapeut moet in de opleiding de wijze aangeleerd krijgen waarop hij moet screenen, diagnosticeren, behandelen en afronden. Pro Education geeft aan hierbij de ethische kant niet uit het oog te verliezen.

Om inzichtelijk te maken over welke diagnostische en behandelvaardigheden de afgestudeerde dient te beschikken, legt Pro Education in een tabel de relatie tussen de processen van het fysiotherapeutisch handelen en acht processtappen uit de praktijkrichtlijn voor fysiotherapeutische verslaglegging (2011). Per processtap licht Pro Education de bijbehorende diagnostische en behandelvaardigheden toe. Pro Education heeft de vaardigheden overgenomen uit het beroepscompetentieprofiel van het Koninklijk Nederlands Genootschap Fysiotherapie (KNGF).

Overwegingen

Het panel heeft kennis genomen van het overzicht met vaardigheden dat Pro Education in een tabel presenteert. Het panel is daarnaast nagegaan waar de opleiding zich op richt bij het aanleren van deze vaardigheden. Pro Education is gaan werken met een regio-indeling waarbij als uitgangspunt is genomen dat de benoemde regio's (knie, pols/hand, schouder, enzovoort) de belangrijkste regio's zijn waar een algemeen fysiotherapeut mee te maken krijgt. Het panel had door deze indeling de indruk dat het aanleren van vaardigheden voornamelijk orthopedisch gericht is. Uit de gesprekken en uit de documentatie is het panel gebleken dat ook de behandelvaardigheden passend bij de specifieke doelgroepen (zoals kinderen, cliënten met hart- en vaatziekten en Parkinson patiënten) voldoende aandacht krijgen en getoetst worden. Concluderend stelt het panel dat Pro Education een volledig en voldoende gedetailleerd overzicht heeft gegeven van de diagnostische en behandelvaardigheden waarover de afgestudeerde dient te beschikken.

Aangezien uit de schriftelijke documentatie op voorhand de brede focus van de opleiding ten aanzien van het vaardighedenonderwijs niet was gebleken, raadt het panel Pro Education aan om een overzicht van focuspunten van de opleiding op het terrein van diagnostische en behandelvaardigheden te formuleren. Zowel de regio's als de doelgroepen verdienen een plek in dit overzicht. Ook de leden van het werkveld waarmee het panel heeft gesproken, deden de suggestie om de specifieke doelgroepen een plek te geven bij de verantwoording voor de indeling van het vaardighedenonderwijs.

Conclusie voorwaarde 1: voldaan

4.2 Voorwaarde 2: Hoeveelheid binnenschoolse vaardighedeninstructie en gesuperviseerde oefening

Pro Education moet analyseren hoeveel en wat voor binnenschoolse vaardighedeninstructie en gesuperviseerde oefening hiervoor noodzakelijk zijn. Vervolgens dient Pro Education voornemens tot implementatie te formuleren. De verwachting is dat de uitkomst van deze analyse en het daaruit voortkomende implementatieplan een uitbreiding van het contactonderwijs noodzakelijk maken.

Bevindingen

Pro Education is van mening dat de student vaardig dient te zijn voor de start van de stages. Dit houdt in dat de student tijdens de opleiding binnenschools de ruimte moet krijgen zich te bekwaamen in de vaardigheden maar ook dat de student beoordeeld moet zijn op deze vaardigheden voorafgaand aan de stages.

Pro Education heeft in de documentatie uitgewerkt hoeveel uur gesuperviseerde oefening de student per regio in de opleiding in totaal dient te krijgen. Dit varieert tussen 18 en 24 uur per regio. Om dit te bereiken, heeft Pro Education het vaardighedenonderwijs herzien. Bij voorwaarde 3 wordt de inhoud van de wijzigingen toegelicht.

Al in het huidige studiejaar 2014-2015 wordt het onderwijs op de nieuwe manier aangeboden. De eerstejaars studenten bevestigen dat het onderwijs inderdaad volgens het plan plaatsvindt.

Overwegingen

Het panel constateert op basis van de documentatie en de gesprekken dat Pro Education in overleg met studenten en werkveld zorgvuldig in kaart heeft gebracht hoeveel instructie en oefening noodzakelijk is voor het aanleren van de diagnostische en behandelvaardigheden. De uitwerking van het aantal uur gesuperviseerde oefening per regio biedt een duidelijk overzicht. Het panel vindt het geplande aantal uur gesuperviseerde oefening toereikend.

Het panel stelt op basis van de gesprekken met studenten en docenten vast dat Pro Education de voornemens tot implementatie al in het huidige studiejaar voor de nieuwe lichte studenten heeft doorgevoerd.

Conclusie voorwaarde 2: voldaan

4.3 Voorwaarde 3: Aanbod vaardighedenonderwijs in het programma

Pro Education moet inzichtelijk maken waar in het programma, welke hoeveelheid vaardighedenonderwijs wordt aangeboden en hoe instructie en supervisie zijn georganiseerd.

Bevindingen

De opleiding is ingedeeld in vier fases van ieder 60 EC. In de derde fase start de student met stage. Zoals bij de vorige voorwaarde is beschreven, is Pro Education van mening dat de student vaardig dient te zijn voor de start van de stages. Pro Education heeft hiertoe de module Fysiotherapie in de praktijk fase 1 en fase 2 geheel herzien. Tijdens de lessen van deze module staat het klinisch redeneren samen met de behandelingen en functieonderzoeken centraal. Deze module was in het oude curriculum ingestoken als open leercentrum. Studenten konden zonder zich aan te melden naar deze bijeenkomsten gaan en daar op eigen inzicht gesuperviseerd oefenen met bepaalde vaardigheden. Vanuit de opleiding was er geen sturing op de inhoud van deze lessen. Nu zijn de lessen opgenomen in het contactonderwijs en zijn er toetsen aan gekoppeld (zie voorwaarde 4). Ook de module Anatomie en Fysiologie is gewijzigd: studenten besteden hier meer tijd aan het oefenen van vaardigheden.

De opleiding beschrijft per module welke vaardigheden de studenten oefenen en leren en wat voorbereidings-, bijeenkomst- en praktijkuren zijn. Tijdens de bijeenkomsten oefenen de studenten de vooraf vastgestelde casuïstiek in drietallen. De docent geeft direct feedback op het handelen van de studenten. De tijdens de lessen gehanteerde casuïstiek is divers van aard (verschillende problematieken en verschillende doelgroepen).

Aan de hand van opdrachten na de les oefenen de studenten thuis met functieonderzoeken. De student dient hiervoor zelf proefpersonen te vinden. De opleiding stimuleert dat studenten elkaar opzoeken om te oefenen opdat de feedback wat gericht gegeven kan worden. Van de opdracht maakt de student een reflectieverslag of hij neemt de oefening op zodat deze tijdens de volgende les nabesproken kan worden.

De opleiding geeft de student opdrachten die de student tijdens de stage dient uit te voeren. Naast deze opdrachten zijn er ook portfolio-opdrachten. Deze portfolio-opdrachten moeten in de praktijk worden uitgevoerd en het resultaat hiervan legt de student vast in zijn portfolio.

Het panel heeft tijdens het bezoek geïnventariseerd hoe de opleiding de diagnostische en therapeutische vaardigheden inhoudelijk vormgeeft. Zij vroeg zich bijvoorbeeld af welke pathologie de opleiding behandelt en welke testen de opleiding daarbij gebruikt. De opleiding heeft hiertoe vlot extra documentatie van een module aangeleverd.

Overwegingen

Het panel stelt vast dat Pro Education in de nieuwe situatie voldoende vaardighedenonderwijs aanbiedt, dat op een logische wijze is geprogrammeerd. Het panel is positief over de vaardigheden die minimaal aan bod komen. Het vaardighedenonderwijs kent een duidelijke opbouw, waardoor studenten goed toewerken naar het behalen van de leerdoelen en goed worden voorbereid op de toetsing. De opleiding maakt daarbij volgens het panel passende keuzes ten aanzien van bijvoorbeeld de pathologie en de te hanteren testen bij de inrichting van het vaardighedenonderwijs. Deze keuzes zijn vastgelegd en worden duidelijk met de verschillende docenten gecommuniceerd, zodat zij op een

eenduidige wijze werken. De instructies voor docenten sluiten goed aan op de informatie voor studenten.

Het contactonderwijs van de module Fysiotherapie is niet meer vrijblijvend en is nu regio specifiek ingericht, waardoor docenten en studenten een duidelijke focus hebben, stelt het panel vast.

Conclusie voorwaarde 3: voldaan

4.4 Voorwaarde 4: Toetsinstrumenten en procedures

Pro Education moet toetsinstrumenten en procedures ontwikkelen om te borgen dat elke afgestudeerde over de gewenste vaardigheden beschikt.

Bevindingen

Ten opzichte van het vorige curriculum zijn twee vaardigheidstoetsen (praktijkexamens) toegevoegd aan het programma. Tijdens deze praktijkexamens toont de student op een proefpersoon dat hij functieonderzoeken in de benoemde regio's kan uitvoeren. Daarnaast moet de student zijn handelen verantwoorden (anatomie, fysiologie en protocollair) in het aansluitende criteriumgerichte interview. De opleiding heeft de twee praktijkexamens geprogrammeerd voorafgaand aan de stage, zodat geborgd is dat de student vaardig begint aan zijn stages.

In fase 1 wordt de module 'Gezondheidsbevordering en preventie' afgesloten met een mondeling tentamen. Aan de hand van een rollenspel laat de student zien voorlichting over gezond gedrag, preventie en risico's te kunnen geven aan een patiënt. In fase 2 worden alle modules afgesloten met een praktijkexamen of mondeling examen (professioneel fysiotherapeutisch handelen).

Nieuw is de scheiding tussen het propedeuseportfolio en het opleidingsportfolio. Voor een voldoende beoordeling dienen alle onderdelen van het praktijkprogramma met een voldoende te worden beoordeeld. Het praktijkprogramma bestaat uit een propedeuseportfolio en een opleidingsportfolio. In het propedeuseportfolio worden opgenomen de portfolio-opdrachten, het Persoonlijk Statuut Fysiotherapie en het praktijktentamen.

De opleiding heeft de oefening en de beoordeling van de vaardigheden in de stage aangescherpt. In de stagewijzer zijn opdrachten verwerkt gericht op het vakinhoudelijk handelen. Voor iedere opdracht geldt dat de student de opdracht bij minimaal 5 à 10 patiënten moet oefenen voordat de opdracht beoordeeld kan worden door de praktijkbegeleider (een fysiotherapeut). Daarnaast moet de student minimaal 10 uur per regio/gewricht besteden en hiervan verslag leggen. De student krijgt gevraagd en ongevraagd feedback van zijn praktijkbegeleider op wat hij aan het doen is. Dit wordt afgetekend door de praktijkbegeleider. De praktijkbegeleider geeft de student constructieve feedback zodat de student leert van zijn handelen. De portfoliobegeleider van Pro Education (ook een fysiotherapeut) komt na 600 uur stage langs voor een formatieve beoordeling. De student krijgt tijdens dit formatieve assessment handvatten voor zijn volgende 600 uur stage. Na in totaal 1200 uur stage volgt de summatieve beoordeling. Deze beoordeling wordt in de fysiotherapie praktijk gehouden waar de student stage loopt. Vanuit Pro Education wordt een proefpersoon en een examiner geregeld.

De opleiding heeft een bijeenkomst gepland voor examinatoren waarin de summatieve assessments worden geëvalueerd en de feedback wordt gekalibreerd. Doel van deze kalibreersessies is leren van elkaars beoordelingen, afstemmen en delen van de norm en afstemmen van de interbeoordelaarsovereenstemming. De beoordelingssystematiek wordt besproken om te beoordelen of het proces van beoordelen aangescherpt moet worden. Tevens zijn bijeenkomsten gepland om de mondelinge en praktijktentamens te kalibreren.

De beoordelingsformulieren voor alle mondelinge en praktijktentamens in de opleiding zijn aangepast. Zij volgen nu de leerdoelen van de modules. De examinator geeft bij elk leerdoel feedback. Vanaf januari 2015 is de opleiding gaan werken met deze beoordelingsformulieren.

Overwegingen

Het panel constateert dat Pro Education de toetsinstrumenten en procedures zorgvuldig heeft aangepast. Gedurende de opleiding wordt de student, naast toetsing op kennis en inzicht, meermalen getoetst op vaardigheden. De twee praktijktentamens zijn een belangrijke toevoeging aan het toetsstelsel. Samen met het aanscherpen van overige toetsing stelt het panel vast dat Pro Education borgt dat de afgestudeerde over de gewenste vaardigheden beschikt. Daarbij vindt het panel het een goede toevoeging dat het aantal uren afgetekend moet worden dat een student in de stage werkt aan de regio's. Het panel heeft zich daarbij wel afgevraagd of studenten voor sommige regio's niet overvraagd worden, aangezien niet alle regio's frequent behandeld worden in een praktijk. Vooral snog gaan de betrokkenen, inclusief werkveld, er vanuit dat er geen sprake is van overvraging. De praktijk zal moeten uitwijzen of dit haalbaar is.

Het is niet mogelijk om onvoldoendes op modules te compenseren. Het is echter theoretisch wel mogelijk een onvoldoende op een deelvaardigheid binnen een module te compenseren, als de student de andere deelvaardigheden van deze module wel beheerst. Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat een student nog niet in staat is om een functieonderzoek op bevredigende wijze uit te voeren en toch een voldoende haalt op het praktijkexamen waar dit onderdeel van is. Hoewel het panel overtuigd is door de examencommissie dat het onwaarschijnlijk is dat deze theoretische mogelijkheid zich in de praktijk voordoet, is het panel toch van mening dat de opleiding er goed aan doet om de mogelijkheid uit te sluiten. Het panel adviseert de opleiding om een beoordelingssystematiek uit te werken waarbij het niet mogelijk is om te compenseren binnen praktijkexamens op het gebied van fundamentele vaardigheden. De studenten moeten op de hoogte zijn van deze regeling.

De praktijktentamens worden afgenomen door één examinator en worden opgenomen op audio voor het geval er discussie mocht ontstaan over de beoordeling. Het panel vraagt de opleiding na te denken over alternatieven die een transparante en betrouwbare toetsing beter garanderen. Het panel suggereert om bij de praktijktentamens het vier ogen principe te hanteren door te werken met twee examinatoren. Ook kan de opleiding gebruik maken van video-opnames in aanvulling op de examinator.

Conclusie voorwaarde 4: voldaan

Bijlage 1: Samenstelling van het panel

Voorzitter

Prof. L. (Lieven) Danneels, voorzitter

Hoogleraar Faculty of Medicine and Health Sciences Dept of Rehabilitation Sciences and Physiotherapy, Ghent University

Professor Lieven Danneels is voltijds hoogleraar aan de Universiteit Gent, vakgroep revalidatiewetenschappen en kinesitherapie. Zijn interessedomein is de musculoskeletale revalidatie. Zowel zijn klinische expertise als zijn onderzoeksdomein situeren zich binnen dit domein, met name het domein van rugrevalidatie. Hij staat aan het hoofd van de onderzoeksgroep Musculoskeletale revalidatiewetenschappen en kinesitherapie, section Spine. In dit domein heeft hij meer dan 100 internationale en 50 nationale publicaties op zijn naam en behaalde hij enkele wetenschappelijke onderscheidingen waaronder de clinical science award van de European Spine Society (2001) en de ISSLS van de International Society for the Study of the Lumbar Spine (2011). Deze laatste is de meest vooraanstaande onderscheiding in rugonderzoek.

Hij presenteerde talrijke internationale (> 90) en nationale lezingen (> 100), en geeft workshops en cursussen in verschillende landen. Hij is ook directeur van het Instituut voor Permanente Vorming Kinesitherapie (<http://ipvk.ugent.be>), en voorzitter van de postgraduaatopleiding Musculoskeletale kinesitherapie aan de Universiteit Gent (<http://www.revaki.ugent.be>). Hij is tevens voorzitter van de Belgian Back Society. Voor het academiejaar 2014-2015 heeft de Vrije Universiteit Brussel aan Lieven Danneels de Francqui leerstoel toegekend.

Panellid

dr. R.E.H. (Robert) van Cingel, lid

Dr. Robert van Cingel is lector bij het Lectoraat Musculoskeletale Revalidatie van de Hogeschool voor Arnhem en Nijmegen (HAN). Hij is daarnaast directeur van het Sport Medisch Centrum Papendaal.

In de jaren '90 bekwaamde Robert van Cingel zich als fysiotherapeut (Opleiding Fysiotherapie Arnhem). Hij specialiseerde zich in sportfysiotherapie (Stichting Wetenschap en Scholing Fysiotherapie alsmede NOC*NSF & Hogeschool Utrecht) en volgde de opleiding Orthopedische Manuele Therapie (Delft). In 2007 promoveerde hij aan de Universiteit Maastricht op het proefschrift 'Dynamic joint stability in athletes; the value of isokinetic dynamometry'. In juni 2010 is hij voor 4 jaar benoemd als lector bij de HAN.

Panellid

A.H. (Arend) Wesdijk, student-lid

Student hbo-bachelor Social Management, Hogeschool Utrecht.

Extern secretaris

Drs. L. (Linda) van der Grijsparde

Procescoördinator NVAO

Drs. I. (Irma) Franssen

Alle panelleden hebben een onafhankelijkheidsverklaring ingevuld en ondertekend.

Bijlage 2: Programma van het locatiebezoek

Het locatiebezoek vond plaats op 27 mei bij BCN Utrecht (eigen vestiging NCOI), Daltonlaan 100 te Utrecht.

08.15 – 08.30	Ontvangst panel	
08.30 – 09.10	Sessie 1 - Gesprek directie en management	Mw. mr. M (Martine) Pieters, directeur Accreditatie & Kwaliteit Hoger Onderwijs Mw. J. (José) Smit BBA, directeur Hoger Onderwijs Dhr. J.A.J. (Justus) van Ebbenhorst Tengbergen BBA, voorzitter Centrale Examencommissie, manager Kwaliteit en Innovatie Mw. drs. A.A. (Arline) Reijn-Kok, specialist opleidingsmanager Hoger Onderwijs
09.10 – 09.20	Korte pauze (besloten)	
09.20 – 09.50	Sessie 2 - Gesprek Opleidingsmanagement	Dhr. prof. dr. A. (Arie) Dijkstra, lid Academic Board Dhr. dr. E.W.P. (Eric) Bakker, lector Mw. F.S. (Femke) Wijbenga BHS, lid van kernteam Dhr. W. (Wesley) Koehl MSc, lid van kernteam Dhr. W.A.C. (Wouter) Hommes MSc, manager Hoger Onderwijs en waarnemend opleidingsmanager Hoger Onderwijs
09.50 – 10.00	Korte pauze (besloten)	
10.00 – 10.45	Sessie 3 – Gesprek docenten en ontwikkelaars	Mw. M. (Marianne) Mosselman BHS, portfoliobegeleider Mw. B.D.V. (Brenda) Goedhart MSc, ontwikkelaar Mw. L. (Liane) Augustinus MSc., ontwikkelaar/portfoliobegeleider Dhr. A.J. (Tony) de Schipper, docent
10.45 – 11.00	Korte pauze (besloten)	
11.00 - 11.45	Sessie 4 – Gesprek studenten	Dhr. G. (Gerard) van den Brink, fase 3, deeltijd Mw. C. (Catriona) Campbell, fase3, deeltijd Dhr. T. (Tommy) Nieuwkoop, fase 2, deeltijd Dhr. N. (Nico) Langedijk, fase 3, deeltijd Mw. A. (Anniek) van Velzen, fase 1, deeltijd Mw. L. (Laura) Nouwens BICT, studie-adviseur
11.45 – 12.00	Korte pauze (besloten)	
12.00 – 12.45	Sessie 5 – Gesprek Examencommissie, toetscommissie, borging	Dhr. prof. dr. W. (Wim) van Grembergen, lid Academic Board Dhr. J.A.J. (Justus) van Ebbenhorst Tengbergen BBA, voorzitter Centrale Examencommissie, manager Kwaliteit en Innovatie Dhr. drs. P.A.G. (Pieter) van Lierop, lid Examencommissie domein gezondheid

		Mw. M.W. (Mirna) van der Hoeven BHS, lid Examencommissie domein gezondheid Dhr. E.W. (Erik) Hof Bc., lid toetscommissie
12.45 – 13.30	Lunch (besloten)	
13.30 – 14.15	Sessie 6 – Gesprek met werkveldcommissie en praktijk-/stagebegeleiders	Dhr. D. (Daan) Spanjersberg RSF, adviseur Dhr. F. (Feitze) van der Ende BA, lid werkveldcommissie Dhr. drs. B. (Ben) Klumpers MSBA PhD, lid werkveldcommissie Dhr. B. (Bjorn) Weijts BHS, lid werkveldcommissie
14.15 – 15.15	Eventueel aanvullend gesprek met directie/management	Geen gebruik van gemaakt
15.15 – 16.30	Intern beraad panel (besloten)	
16.30 – 16.45	Korte terugkoppeling door panelvoorzitter naar directie en management	

Bijlage 3: Overzicht van de bestudeerde documenten

Vooraf toegezonden documenten

- Toetsplan hbo bachelor opleiding Fysiotherapie Pro Education cohort 2014-2015
- Documentatie ten behoeve van accreditatie onder voorwaarden hbo bachelor opleiding tot Fysiotherapeut Pro Education
- Toetsmatrizen modulen
- Berekening aantal uren vaardighedenonderwijs per regio
- Stagewijzer hbo bachelor opleiding tot Fysiotherapeut Pro Education
- Beoordelingsformulier mondeling examen gezondheidsbevordering en preventie
- Casus formatieve assessment onderrug en heupklachten

Documenten ter inzage tijdens bezoek

Nr.	NVAO-standaard	Subnr.	Onderwerp	Document
1	Onderwijsbeleidsplan en toetsing	1.1	Onderwijsvisie, visie op toetsing en onderwijsorganisatie	Beleidsplan hoger onderwijs Hogeschool NCOI
		1.2	Onderwijs- en Examen Regeling (OER) behorende bij de betreffende opleiding	Iedere opleiding heeft een Onderwijs Examen Regeling met een generiek en een opleidingsspecifiek deel
		1.3	Regeling examencommissie	
		1.4	Toelating	Toelatingsbeleid, formulieren toelating Toelatingdossiers
		1.5	Specifiek vrijstellingenoverzicht behorende bij de opleiding	
2	Beleidsplan onderzoek in relatie tot de opleiding	2.1	Visie op onderzoek	
		2.2	Onderzoeksinstituut	
		2.3	Onderzoekslijnen	
3	Personeel	3.1	Personeelsbeleidsplan	Beleidsplan freelance professionals
		3.2	Organigram en functieprofielen	Functieprofielen medewerkers afdeling Opleidingsmanagement
				Functieprofielen freelance professionals, betrokken bij de opleiding
		3.3	Professionals (freelance), begeleiding	Notitie begeleiding freelance professionals
				Basisprogramma (introductieprogramma nieuwe docenten)
3.4	CV's freelance professionals betrokken bij de opleiding			
4	Voorzieningen		Beleidsplan voorzieningen	

5	Beleidsplan voorzieningen voor studenten met functiebeperking			
6	Kwaliteitszorg	6.1	Beleidsplan kwaliteit	
		6.2	Handboek ISO	
		6.3	Verbetermatrix	Overzicht lopende projecten m.b.t. kwaliteitsverbetering
		6.4	Evaluatieformulieren	Per module evaluatieformulieren studenten, docenten Evaluatie-uitkomsten
7	Verslaglegging relevante commissies / stakeholders	7.1	Examencommissie	De examencommissie omvat acht domeinen. Deze acht domeinen samen vormen de centrale examencommissie. Verslaglegging vergaderingen centrale examencommissie en examencommissie domein gezondheid, waar de HBO BA Opleiding tot Fysiotherapeut onder valt.
		7.2	Werkveldcommissie	Notulen overleggen met werkveld
		7.3	Overleggen freelance professionals betrokken bij de opleiding	Notulen vakoverleggen Notulen overleggen beoordelaars
		7.4	Opleidingsvertegenwoordiging	Notulen bijeenkomsten opleidingsvertegenwoordiging
8	Handboeken en overig studiemateriaal	8.1	Landelijke documenten gebruikt bij het opstellen van het beroeps- en opleidingsprofiel	In separate map met eigen inhoudsopgave
		8.2	Programmabeschrijving	
		8.3	Literatuurlijst	
		8.4	Instructie aansturing examen- en studiemateriaalontwikkelaars	
		8.5	Instructie examenbeoordelaars	

	Studiemateriaal tijdens audit ter inzage		Literatuur	Boeken fase 1 t/m 4 Readers fase 1 t/m 4
			Modules fase 1 t/m 4 online leeromgeving (OLO)	In separate map
			Portfolio online leeromgeving (OLO)	In separate map
			Onderzoeksvaardigheden en eindopdrachten online leeromgeving (OLO)	In separate map
	Voorbeelden examenproducten		Schriftelijke examens	In separate map
			Mondelinge examens	In separate map
			Moduleopdrachten	In separate map
			Eindopdracht	In separate map
			Portfolio	In separate map

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op de beoordeling van xxx van Pro Education (003690).

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvaonet

W www.nvaonet